

Izhaja vsak dan

*adi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Praznične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Melia piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 večer. Ovsni oglasom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisave pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12. Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Japonci gradijo železnico.

BEROLIN 13. »Berliner Tageblatt« so sporočili iz Petrograda: Japonci gradijo železnico od reke Jalu do Fengvangčenga, ki bo rabila za časa deževne dobe, ker bi sicer prevažanje provijanta bilo pretežavno.

Dnevno povelje Kuropatkinovo.

PETROGRAD 13. Kuropatkin je izdal dnevno povelje, v katerem se nalaga četam, naj padlim japonskim vojakom skazejo vojaške časti ter naj z enako skrbjo negujejo japonske ranjenike kakor ruske.

Kršenje vojnih zakonov.

PETROGRAD 13. Dva ruska vojaka sta bila najdena strašno pohabljeni v neki hiši v Saimatsi, ki je sedaj zaseden od Japoncev. Pripisuje se to kršenje vojnih zakonov fanatizmu, ki vlada brže v nekaterih japonskih četah. Vendar ni dokazano, da so bili Rusi pohabljeni japonski vojaki.

Položaj Kuropatkinov nevaren?

PARIZ 13. Iz Petrograda poročajo: Sodi se, da je položaj Kuropatkinov nevaren, ker mu ni še došla pomoč. Kuropatkin bo baje prisiljen, da se koncentrira bolj na severu, da ga ne obkolijo prodirajoče japonske čete.

Ameriški poslanik v Petrogradu.

BEROLIN 13. Ameriški poslanik v Petrogradu Mr. Mac Cornick, ki biva v palači kneza Leuchtenberga, eni najlepših palač v Petrogradu, je odpovedano stanovanje. Knez Leuchtenberg, ki je v sorodu s carsko obitelji, je baje izjavil: »Moji predniki bi se v grobu obrnili, ako bi slišali, da stanuje v moji hiši zastopnik vlade, ki je Rusiji sovražna«. Visoka ruska družba petrograjska je sploh vzprizorila družbeni bojkot proti Mac Cornicku in njegovi soprog. Soproga Mac Kornicka je baje vsled tega izrazila željo, da bi rada čim prej mogoče zapustila Rusijo. Rusi očitajo poslaniku, da je on edini med poslanki spremljajočega japonskega poslanika na kolodvor, ko je ta odšel iz Petrograda.

Pogreb ruskih vojakov.

TOKIO 13. (Uradno.) General Oku je sporočil, da z naša stevilo najdeh trupel v okolici Navšava, ki sta jih pokopala posebna japonska vojaška komisija in orožništvo, 10 častnikov in 664 vojakov. Razno teh so že ruske čete prej pokopale v bližini bojnega polja približno 30 mož.

Brzobjavka admirala Skrydlova.

MUKDEN 13. »Standard« so brzobjavili iz Petrograda: Govori se, da je dospela brzobjavka admirala Skrydlova vsebine, da je

PODLISTEK.

Azijske povesti.

Iz zapiskov priobčuje Anatol.

III.

Šla sva navzdol ob reki. V dolini je postajala vedno manjša in nazadnje se je široka reka spremenila v deroč hudournik, ki se je šumeč in bučeč podil dalje.

»Kakor je Bog v nebesih, oblaki se trgajo«, vskliknil je Saratin. In res, skozi drevice sva videla modro nebo, kjer se je tu pa tam pokazala utripajoča zvezda.

Mrak je bil že tu in zadnji čas bi že bil, da bi prišla do kake naselbine. Najine moči so bile že pri koncu; huklanke (plašč iz ovčje volne) so se nasrkale vode in so bile vsled tega jako težke; vsa druga oblačja je bila premočena in poskrbeti bi bilo treba, da jo kje posušiva. Tudi konja sta bila že tako trudna, da sta se ob vsakem koraku izpodtikala. Na srečo je postajal gozd vedno bolj svetel in redek, tako, da sva kmalu pršla na plan.

vladivostoška eskadra dne 7. t. m. zadela 30 milj od Port Arturja na japonsko brodoge; ker pa ni bilo ladij iz Port Arturja, se je dne 10. eskadra zopet povrnila v Vladivostok.

Ruski vojaki v japonskih bolnišnicah.

LONDON 13. »Times« poročajo iz Tokija: V japonskih bolnišnicah se nahaja 546 ruskih vojakov ujetnikov vstevši 19 častnikov. Od teh jih je bilo 386 ranjenih, med temi 10 častnikov.

Iz Niučvanga.

NIUČVANG 13. — (Reuterjev biro.) Približno 2000 mož ruske pehote, ki so prišli od Kaiču, so šli včeraj zjutraj z mnogimi provijantnimi in sanitetnimi vozovi skozi Niučvang. Rusi so zapustili svojo pozicijo 8 milj južno od tukaja.

LONDON 13. Reuterjev biro je prejel danes iz Niučvanga brzobjavko: Kakor se zagotavlja, je bil v Palantienau napaden japonski oddelek, ki je imel nalogo, da zadržuje prodiranje ruskih čet proti jugu. Japonci so se baje umaknili ter potem napadli Ruse. V tem boju so ti poslednji baje zgubili 800 mož ter se umaknili proti Kaiču.

Ogrska državna zbornica.

(Brz. poročilo.)

BUDIMPEŠTA 13. V nadaljevanju indemnitetne debate je ministerski predsednik grof Tisza izjavil glede programa o delovanju, da hoče vlada pred poletnimi počitnicami, izvzemaš nepričakovane slučaje, dati v razpravo le proračun ter nekatero predloge, ki so stem v zvezi, in sicer glede uravnave plač železniških uslužbencev, civilne liate in vojaških ustanovnih mest.

Brzobjavne vesti.

Nadvojvoda Friderik.

DUNAJ 13. Nadvojvoda Friderik se je povrnil sinoči iz Londona.

Proslava izvolitve kralja Petra.

BELIGRAD 13. V proslavo obletnice izvolitve kralja Petra bo mesto okrašeno z zastavami. Zjutraj bo slovesna služba božja. Mestna občina priredi udanostni obhod pred kraljevo palačo, kjer bo imel mestni župan slovesen govor. Potem bodo na nekaterih mestnih trgih ljudske veselice. Zvečer bo mesto razsvetljeno.

Z Balkana.

CARIGRAD 13. Na čast admirala Gourdon je bil 11. t. m. v sultanovi Jildiz-palači velik diner, katerega so se udeležili francoski poslanik Constant, admiral Gourdon, kontreadmiral Antoine, vsi turški ministri, spremljevalci admiralovo, osebe francoskega poslanstva, visoki dvorni dostojanstveniki in

Napravila se je že popolnoma noč; z jasnega neba svetile so zvezde toliko, da sva mogla nekoliko razločiti okolico.

Hudila sva po dolini, ki se je kmalu razširila v velik kotl. Iz gozda sem vzdigovala se je gosta megla, skozi katero nam je nasproti svetila medla luč.

»Naselbina«, dejal je Saratin.

»Naj bodo že kristjani ali pogani, prenočiti morava, torej hitro na konja!«

Saratin me je prijel za roko: »Morda bi jim ne bilo ljubo, če prideva nenadoma blizu; če so Burjati, bi ne bilo dobro za nju; ti smatrajo to za napad. Pokličiva jih?«

Predlog je bil pameten, torej sva jela oba kričati in vpiti: »Hee... to... ljudje! Hoj...! Ljudje...e...li...!«

Med tem, ko sva poslušala, če se kdo odzove najinim klicom, počil je nenadoma strel. Pok je strašno odmeval v tej glubi tišini.

Kaj je neki bilo to!

»Streljajo«, je rekel prvi Saratin.

nekateri odlični člani francoske kolonije. Pred in po dinerju se je sultan zelo ljubeznjivo pogovarjal z gosti. Po dinerju sta bila Gourdon in Antoine v prisotnosti poslanika sprejeta od sultana v avdijenci.

CARIGRAD 13. Turška vlada pripravljala poročilo na svoja diplomatska zastopstva o novem zakonu za kolke, ki stopi baje v veljavo v Carigradu dne 14. julija, v pokrajini pa dne 14. avgusta. Pričakuje se, da bodo diplomatski zastopniki proti temu zakonu uložili ugovor.

CARIGRAD 13. Zaradi zadnjega železniškega atentata spremlja sedaj 10 vojakov vsak vlak. Vse pošiljatve se morajo pred odjajo preiskati po možnosti izven kolodvora. Razno tega so izdane stroge naredbe v svrhu, da se prepreči železniški atentati.

Mednarodni ženski kongres.

BEROLIN 13. Danes predpoludne je bil odprt mednarodni ženski kongres. Popoldne je bil vsprejem pri državnem kancelarju Bülowu in državnem tajniku Posadowskemu.

Velika nesreča na železnici.

FRANKOBROD na MENU 13. »Frankfurter Zeitung« je prejela iz New-Yorka poročilo: Lokomotiva je zadela na postaji Mineapolis v vlak, v katerem je bilo 700 izletnikov. Dva vagona sta bila strta in mnogo ljudi usmrtenih.

Iz angleške zbornice.

LONDON 13. V spodnji zbornici je ministerski predsednik Baifour odgovoril negativno na neko vprašanje, ako se resnično vrše med Anglijo in Rusijo pogajanja o sklepu pogodbe, ki sloni na enakih načelih, kakor angleško-francozka pogodba.

Iz francoske zbornice.

PARIZ 13. Zbornica je nadaljevala danes debato o dvehletnem vojaškem službovanju. Pri členu 12 (dočela o naturaliziranih podanikih) je predlagal abbé Lemire popravek, v smislu, naj so naturalizirani podaniki podvrženi istim dolžnostim kakor rojeni Francozi. Poročevalce Berteaux se je upiral temu popravku, ki je bil potem odklonjen z 329 proti 224 glasovom.

Ustaja Hererov.

BEROLIN 13. Generalmajor Trotha je včeraj sporočil: Prišli sem 11. t. m. v Svakopmund. Glasom poročil majorja Glasenapa, ki je sedaj v Svakopmudu, ima baje združen sovražnik, nahajajoč se sedaj južno od Waterberga pri Omataku, 6000 mož. Dne 13. t. m. pridem v Okahandjo.

Uničevalka torpedov zadela na suho.

STOKHOLM 13. Uničevalka torpedov »Jakob Bagge« je v petek med vežbami brodogovja zadela pri Stockholmu na skalovje. Vsi poskusi rešiti ladijo so bili do danes popolnoma brezuspešni.

»Ne na nas!«

»Sveda ne, gotovo lové!«

Med tem ko sva poslušala, začul se je dolg zategnjen glas.

»Feeeška a!«

»Kaaaj?« — »Zadel?« — Ne vem.« — »Tepec!«

Tedaj pa sta začela naša konja striči z ušesi in se plašiti. Jela sta skakati in plesati po zadnjih nogah, da sva ju komaj ukrotila.

»Za vraga! — To morajo biti zveri!« V kratkem sva spoznala v megli pred nama neko veliko črno stvar. V megli zdela se nam je naravnost velikanška, ko se je počasi valila proti namu.

Ali je bila kaka prikazen? Ne, premišljenik ne pozna strahov in prikazni ga ne nadlegujejo nikoli. Kaj je torej bilo to? Votlo mrmaranje in godrnjanje naju je kmalu poučilo, kdo je ta sumljivi godec.

»Medved!« je zakričal Saratin, strgal si berdanko z rame in pomeril na bližajočo se zver. Za Saratinom sem ustrelil tudi jaz a z istim uspehom kakor on. Medved je stal ne-

Ruski protest.

LONDON 13. »Morning Post« poroča iz Washingtona, da je Rusija protestirala na neformalen način proti temu, da odpošlje ameriške Zvezne države v perzijsko vodovje močno eskadro, v svrhu, da zagotovi ista izplačanja dolžnih tirjatev ameriških misijonov v znesku 50.000 funtov šterl.

Požar v tovarni za popir.

REKA 13. V minoli noči je nastal v tukajšnji tovarni za popir in sicer v prostoru za stroje iz neznanih vzrokov ogenj, ki se je brzo razširil. Ognjegascem se je posrečilo ugasiti požar. Škoda je znatna a tovarna je bila zavarovana.

Iz Švice.

BERN 13. Zvezni svet je imenoval sedanega švicarskega odposlanca na Dunaju Alfreda Clapareda izvenrednim odposlancem in pooblaščenim ministrom švicarskem v nemški državi in pri bavarskem kralju.

BERN 13. Zvezni svet je predložil zveznemu zboru zakonski načrt glede ustanove centralne banke.

Zarota v Maroku?

LONDON 13. »Times« so sporočili iz Tangerja, da je razširjena po vsem Maroku zarota za odstavljenje sultana. Ta zarota ni v zvezi z zadajo ustajo, ampak ima svoj izvir v olikanih vernih slojih. Tudi mnoge odlične osebe podpirajo to zaroto. Ustaja je bila sklenjena, preden je bil znan angleško-francozki dogovor, ter je dobila vsled tega le novega netila. Sultana obdolžujejo, da je prodal deželo Franciji. Sultan bo morda primoran zapustiti Fez ter se preseliti v Tanger.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 11. junija 1904.

Sovražniki Slovanstva kujejo dan za dnem po redakcijah, borzah, kavarnah, breznicah, sinagogah itd. novice, ki jih pošiljajo v čifutske liste, s katerimi bi hoteli dokazati vsemu svetu, da ni nikjer tako gophilnih razmer, kakor so na Ruskem, kjer da se vse nahaja v takem stanju, da se v slabšem sploh ne more nahajati. Prav te dni so pisali čifuti, da so ruski vojaki največji bedaki, okorni, umazani itd., oficirji samimi pa največji pijanci in razuzdaneži. Med velikimi vojvodi da vlada največje sovraštvu, strežejo da si po življenju eden drugemu itd. Ni ga dneva, da bi ne čitali v teh čifutskih poročilih, kako se Kuropatkin in Aleksejev gledata kakor pes in mačka kako se pripravata itd.

Berolinski list »Berliner Tageblatt« — ki je tudi v čifutskih rokah, kar posebno povdarjamo — pa je dobil od svojega petrograjskega dopisnika sledeči telegram:

»Na uradnem mestu se mi je zatrnilo, da je vse le fantazija, da bi bili vodstvo vojne v Petrograd premetili. Nasprotno. Kuropatkinovi ukazi iz Vztoka se izvršujejo

koliko časa nepremično, potem je pa nekaj zagodrnjal in jo počasi zavil v gozd, kjer nama je izgubil iz pred oči. Konja sta stala kakor otrpla in šele sedaj je prišlo življenje v nju. Hitro, kolikor so ju nesle noge, sta jo brisala proti naselbini.

Tu nam je zagrmel nasproti glas:

»Kdo pa strelja tam?«

»Mi«, sem zakričal jaz duhovito, a Saratin me je prevpil in zatulil z vso močjo svojih pljuč:

»Promišljeniki!«

»Ste-li zadeli?« — »Koo bi zadel v tej megli.«

»Pridite bližje«, povabil nas je neznanec.

Stopila sva s konj in vodeč ju za uzdo, prišla sva kmalu pred precej veliko hišo, kjer naju je pred ognjiščem vsprejel velik, močan, koščen mož in je naju uljudno pozdravil:

»Dobro došla!«

(Pride še.)

tukaj. Od tu, iz Petrograda, ne odbaja nikak ukaz, a v vojnih stvarih nima guverner Aleksejev nobene besede. Tako so tudi izmišljene vse vesti o posvetovanju vojnega sveta v Petrogradu pod carjevim predsedstvom, v katerem bi se bilo sklenilo zaukazati Kuropatkinu naj osvobodi Port Artur. Poluradno se zadržuje, da z bojišča portarturskega prihajajo ugodne vesti.

Še nekoliko izglede podamo lahko danes v dokaz, kako izzejo in koliko si izmišljajo novine o dogodkih v tej vojni.

Iz Pariza javljajo, da je prišla tjakaj iz Petrograda (???) vest, da je položaj Kuropatkinov obupen, ker mu niso došla pričakovana ojačenja, da se mora umakniti proti severu, in da so ruske čete že ostavile Liaojang.

Hkratu pa javljajo iz Londona: 1.) da se pričakuje napredovanje generala Kuroki, 2.) da se Kuroki še vedno nahaja v Feng-ang-engu (torej tam, kamr je bil dospel že par dni po prekoračenju reke Jalu, torej pred petimi tedni), 3.) da se poroča iz glavnega tabora v Liaojangu (sedaj so Rusi zopet v Liaojangu!) da so ojačenja že na potu in da dospejo v kratkem. Potem da se spremeni vse položenje in zadobi Kuropatkin več svobodo gibanja.

Primerjajte sedaj te tri vesti z ono prvo in potem se morate vprašati: to je že nesramno, kakor lažejo in si izmišljajo vojne dogodke! No, sodu dno pa izbija dejstvo, da trdijo isti japonski viri, da Kuroki varuje najstrožjo tajnost in da ne dopušča ni ene vesti o njegovem gibanju. To sleparji torej priznavajo sami, da nič ne vedo, a potem poročajo vendar le dalje, kaj je storil in kaj misli storiti Kuroki!!

Tudi danes so vzdržujejo razne vesti o velikih in resnih dogodkih okolo Port Arturja. Mi ne bi hoteli teh vesti kar odklanjati, da si ni nikakega oficijelnega potrdila ne od ruske ne od japonske strani. Da si zahteva od nas najjednostavnejša previdnost, da vse te vesti iz različnih virov, ki so pa prav prav daleč od bojišča, vsprejemamo z vso rezervo, vendar moramo dopuščati možnost, da so se že začeli resni dogodki pri Port Arturju na kopnem in na morju. Naravna posledica japonske dosedanje strategije je, da skušajo čim prej zavzeti Port Artur. Ko so se že enkrat zagrizli pri tej trdjavici, ne morejo drugače, nego da skušajo pregrizati to grenko jabolko.

O ruski floti v Port Arturju.

prišel je zopet ugodno pisati v berlinskem »Br. Tgbite«, kritik Reventlow. Mi smo že enkrat povdarjali, da je ta kritik z dušo in telesom na strani Japoncev in če takega kritika privajajo razmere do ugodne sodbe, o ruski floti, mora že biti nekaj, kar je pač vredno, da tudi mi tu pribijemo: Najprej konstatira prav žalostno, da se je razmerje brodogoja predrugačilo Rusom na korist. Japonska flota je izgubila od svojih 7 oklopnih »Hatuso«, »Fujie« in »Jašima« sti od min težko poškodovani, morda se nista mogli niti vrniti v domače ladijetsalnice. Neka druga oklopnica leži na otoku Mautau — in ake tudi ne upoštevamo poročila zadnjih dni o japonskih izgubah, »skredlo se je število japonskih oklopnih na štiri, a najbrže na 3 oklopnice. Rusi pa morejo postaviti tem nasproti: »Peresvjete«, »Sevastopole«, »Poltava«; najbrže tudi »Pobjedo« in »Cesareviča«. O veliki japonski premoci na morju torej ni več govora. Od križark so izgubili Japonci še »Asama«. Dalje pa tudi ne morejo Japonci imeti vseh križark združenih pred Port Arturjem, ker morajo računati na vladivostško brodogoja, ki ima tri jako hitre in jako močne križarke, s katerimi more admiral Skridlov v kritičnem trenutku udariti proti jugu in se utegoe združiti s mornarico pred Port Arturjem. Da bi bil Port Artur blokirani, o tem ne more biti govora, ker ruske lahke ladje zapuščajo po noči pristanišče in trosje po onih luksh mine, kjer menijo, da pride sovražno brodogoja.

Financijelna nagodba med Hrvatsko in Ogrsko.

Velika skupščina, sezvana minolo nedeljo od vseh opozicijskih strank v Zagrebu v protest proti financijelni nagodbi, sklenjeni od obeh regnikolarnih deputacij, je izpala sijajno. Udeležba je bila velika; došlo je več tisoč ljudij, posebnao pa iz širokih slojev. Sodelovala je tudi socijalistična stranka in je nje voditelj Bukšeg tudi govoril. Predložene resolucije so bile soglasno vsprejete.

Skupščina, ki se je završila v najlepšem redu, je bila zaključena z vskliki za financijelno samostalnost Hrvatske. Takov je naroda glas!

Drobne politične vesti.

Nov srbski list. V Belemgradu prične te dni izhajati nov srbski dnevnik »Balkanska pošta«. List bo zastopal demokratska načela.

Slovanski korespondenčni biro. Iz Prage poročajo, da se za sedaj ne ustanovi namerjani slovanski korespondenčni biro, ker je bilo do sedaj nabranih v to svrhu samo 30.000 kron. dočim je potrebnih 100.000 K.

Srbski trgovci v Budimpešti. Te dni se je podalo več srbskih trgovcev iz kraljevine v Budimpešto. Kakor poročajo iz Novoga Sada, so se ti trgovci na svojem povratku zelo nepovoljno izražali o radjarski industriji, katera da ne odgovarja njihovim potrebam.

Novi vojaški zakonik. V vojnem ministerstvu se pečajo sedaj z revizijo vojaškega zakonika. Načrt bo predložen v jeseni državnemu zboru. Dveletna vojaška služba je radi velikih stroškov odložena. Preosnova zakona temelji na triletni vojaški službi, a rekrutni kontingent se pa poveša.

Strajk ogrskih železničarjev pred sodiščem. Razprava proti obtoženim voditeljem železničarske stranke je bila te dni dovišena. Obsodba se proglašuje 18. t. m.

Vatikan in Francija. Kakor poročajo iz Pariza, pripravlja papež izjavo na francoske škofe, v kateri hoče pojasniti postopanje rimske kurije povodom Loubetovega potovanja v Rim. V tej izjavi hoče papež povdarjati, da niso zastarele pravice sv. Stolice, a da neta, ki je povzročila sedanji spor, ni imela namena žaliti Francije. Ako se ta vest potrdi, bi to značilo, da hoče papež ublažiti spor.

Dnevne novice.

Himen. Gospod Viljem Hribar, trgovec na Opčinah se je poročil danes z gospico Ludmilo Kariž hčerko, tamošnjega poštarja. Srečno!

Umrl je v Prezidu na Hrvatskem posestnik in industrijalec Štimitomir Vilhar, nečak g. Ivana Vilharja ter tast deželnega poslance kranjskega gospoda Ivana Božiča. Pokojnik je bil mož kremenitega značaja in navdušen narodojak.

Razpisana služba. V območju primorskega finančnega ravnateljstva je razpisana služba asistenta solnega urada v IX. plačilnem razredu. — Predpisano opremljene prošnje je predložiti v 4 tednih — računano od 8. junija dalje — predsedstvu c. kr. finančnega ravnateljstva.

Poštna pošiljatve, ki jih ni možno dostaviti. C. k. poštno in brzojavno ravnateljstvo nam je doposlalo seznam tistih nevročljivih priporočilnih in navadnih poštih pošiljatev, ki so bile v mesecu maju 1904. v oddelku za nevročljive poštna pošiljatve v Trstu odprte in katerih odpošiljatelji niso znani. Ta seznam bo priobčen v uradnem listu »Osservatore triestino«.

Na Artviže poleti tržaška podružnica »Sov. plan. društva« v nedeljo dne 19. junija in vabi na ta predzadnji skupni izlet vse svoje člene in njih rodbine. Odhod iz Trsta s prvim vlakom ob 6. uri 30 minut zjutraj s kolodvora sv. Andreja do postaje Rodk. Iz Rodka peš po vedno senčnati od tržaške podružnice zaznamovani poti na Artviže (krasen razgled). Z Artviž po stezi, ali preko vasice Barka v Zavrhek, kjer bo skupno kosilo. Izvrstni »Kranjski raki«, mrzla kopelj v reki, vožnja s čolni itd. Povrat v vozovi do Divače in zabavnim vlakom v Trst. Rok priglasenja do petka ustmeno ali po dopisnici, da se preskrbi vse potrebno.

Naslov: Tržaška podružnica »Sov. pl. društva« ulica Ciozza št. 8.

V slučaju neugodnega vremena se izlet preloži na nedeljo dne 26. junija.

Odbor.

Memento tu in tam. (Dopis). Na c. kr. učiteljsku v Kopru je razpisano mesto telovadnega učitelja. Kdor pozna le nekoliko razmere na primorskih državnih učnih zavodih, temu ni neznan »modra« uredba tega učiteljskega. Zavod ima namen, vzgajati učitelje za Primorsko, toraj za hrvatske, laške in slovenske narodne šole ter je res razdeljen v tri sekcije: hrvatsko, laško in slovensko. Tako je zavod razdeljen oficijelno. Praktično pa so te sekcije: nemško-hrvatska, nemško-laška, nemško-slovenska. Tako znotraj Znanj je pa zavod le nemško-laški. Na prolelju poslojpa visi izveska s cesarskim orlom in nemško-laškimi napisom.

Neki šaljivec je nekoč na vprašanje, kje sta slovenski in hrvatski napis, odgovoril: »Na nasprotni, proti zidu obrnjeni strani iz veske«. — Z ozirom na namen zavoda bi človek mislil, da morejo oni učitelji tega učiteljskega, ki delujejo na vseh treh sekcijah, znati vse tri deželne jezike: hrvat., laškega in slovenskega. Ker imamo potem v Avstriji še vseizveličajočo nemščino, bi morali ti učitelji znati v resnici štiri jezike, t. j., imeti bi morali zmožnost za poučevanje v štirih jezikih, kar je že nekaj. A ker taki veleumi niso tako gosto sejani kakor goba po dežju, zato si učna uprava pomaga iz zadrege s tem, da zahteva od onih na vseh treh sekcijah učečih učiteljev le znanje — nemščine. (Mi povdarjamo besedo zahteva ter ločimo besedo želi.)

To sklepamo iz gori omenjenega razpisa mesta telovadnega učitelja na tem učiteljsku. Razpis, priobčen pred nekaterimi dnevi v uradnem listu v Trstu in na Dunsju, ne pripoveduje niti z besedico, v katerem jeziku morajo biti vsposobljeni prosilci za razpisano mesto! Pač pa dostavlja: »Kenntnis der Landessprachen und der Nachweis der Befähigung zu anderweitigen Verwendung im Lehrfache gewährt unter sonst gleichen Umständen den Vorzug«. Slovenski: Znanje deželnih jezikov in dokaz o vsposobljenosti za pouk v drugih predmetih daje prednost med drugače enakimi prosilci. Fakt, da razpis ne zahteva določenega učnega jezika, a objavljen je tega razpisa edino le v nemščini v uradnih listih: to dvoje govori jasno, da se od prosilcev zahteva le znanje nemščine kakor učnega jezika! Kakor učni jezik se to znanje samo ob sebi ne more smatrati (saj je znano, kako se po šolah ločuje jezik kakor predmet od učnega jezika). — Da torej znanje deželnih jezikov daje prednost pred drugimi prosilci, to je irelevantno, ker to (po razpisu) ni conditio sine qua non; to je le želja, ni pa zahteva. Po določbi razpisa se prav lahko dogodi, da bo med prosilci kak primorski Slovan, ki zna vse štiri jezike, t. j. zahtevano nemščino in željene deželne jezike, a izprašan je samo iz telovadbe za srednje šole. Če se pa najde med prosilci kak Nemeec, ki je izprašan razven iz telovadbe za srednje šole tudi n. pr. za nemško-ljulsko šolo, ali za nemško-meščansko šolo, ali za godbo na učiteljskih in srednjih šolah (med češkimi Nemci je takih mož dovolj), ali za kako drugo stroko (na učiteljskih se uče tudi: kmetijstvo, pouk gluhonemih, pouk slepih, pouk slaboumnih): imel bi tak Nemeec po določbi razpisa prednost pred onim Slovanom, ki zna vse štiri jezike, če tudi ne zna (Nemeec) razven nemščine nobenega jezika. Znanje deželnih jezikov daje namreč po razpisu prednost še-le takrat, če je druga vsposobljenost jednaka, to pa ni pri teh dveh namišljenih prosilcih, ampak Nemeec ima širjo vsposobljenost, ima dokaz o vsposobljenosti za pouk drugih predmetov razven zahtevane telovadbe. S tem je torej popolnoma omogočeno, da bo na c. kr. učiteljsku v Kopru, ki ima vzgajati učitelje za hrvatske, laške in slovenske ljudske šole, imenovan kak Nemeec, ki ne zna jezikov gojencev koperskega učiteljskega. Kaj da to pomenja, to umeje lahko vsakdo, ki je kdaj v šolo hodil.

(Zvršetek pride.)

Grozna nevihta v Hronovcih. Pšejo nam: Dne 10. t. m. smo imeli sv. birmo v brenovski fari. Že ob 9. uri smo bili zbrani v birmanci vred v cerkvi in pred cerkvijo pod zvonikom. Ljubljanski vladika je dospel ob 1/2 11 uri. Kar se je začelo silno gromenje od morja sem in grozno bobnenje iz črni oblakov. Bilo je kakor da se hoče vsa razrušiti gori nad nami. Bobnenje je prihajalo bližje in bližje preko Sežane in Senožeč. V isti hip pa je pribumela nevihta na nas tudi z Nanosa. Mi pa smo vztrajali na svojem mestu in čakali med tolikimi strašnim treskanjem in bliskanjem, da se je gorovje treslo. Birmanci so trepetali bledi od strahu. Treskalo je na desno in na levo od naše cerkve. Jaz sem v isti čas stal v vrsti pod zvonikom s svojima birmancema. Ker pa sem si mislil, da tu ni varno v bližini strelodva, sem se pomaknil v cerkev. Tako je storilo tudi več družih. A nisem bil še dve minuti v cerkvi, ko je zasvetilo tako, kakor da smo sredi gorečega plamena; ob enem je strašno počilo; udarila je strela v strelodvo in je utrgalo strelodvo na koncu. Več njih, ki so stali pod zvonikom, je popadalo. Birmanci in tudi mnogi odrastli so zagnali silen križ ter jeli drviti vse navskriž. Navstala je neopisna panika. Kaj takega ni doživel še nikdo izmed nas. Vladika ni mogel nadaljevati sv. opravila. Čez nekoliko minut se je vendar pōrčilo duhovnikom, da so nekoliko pomirili ljudstvo in je spravili zopet v red, da je bilo možno dovršiti sv. birmo. Ali ljudstvo, izlasti pa očrni so kar koprneli še vedno v strahu. Ko smo se vozili domov, videli smo kako so bila drevesa razklana od strele. Bilo je to res grozno divjanje elementarnih sil.

Dijaki c. k. viš. gimnazija v Pazinu priredili 15. t. m. koncert na vrtu g. Staniča. — Vspered: I. del: 1. Carevka; udar. tamburaški zbor. 2. A. Hajdrih: Jadransko morje, peva. moški zbor. 3. H. Vegrich: Na zdar, tamburaški zbor. 4. Jovanovič: Ciganin hvali svoga konja, deklamacija. 5. K. Knittel: Šableka, goši in kontrabas. 6. M. Brajša: Predobri Bože! istrska himna, moški zbor. 7. M. pl. Farkaš: Iz opere »Nikola Šubić Zrinski«, tamb. zbor. 8. Ivan pl. Zajc: U boj! moški zbor. 9. M. pl. Farkaš: Hrvatska četvorka, tamburaški zbor. — II. del: 10. V. G. Brož: Stante zvizejke. Bariton solo spremljevanjem tamburaškega zbora. 11. V. Klaič: Svrčaenje. Moški zbor. 12. M. Smetana: Koračnica iz opere »Prodana nevesta«, tamburaški zbor. 13. Jovanovič: Dižimo škole! deklamacija. 14. Ivan pl. Zajc: Lijepa naša domovina, tamburaški zbor. — Začetek točno ob 8. uri. Eventuelni darovi za »Dijaško podporno društvo« se bodo vsprejemali s hvaleznostjo.

Okrajna učiteljska konferencija za sežanski šolski okraj se je vršila dne 11. junija v Sežani v šolskem poslojpu. Navzoče je bilo vse učiteljstvo (60 oseb) spadajoča v ta okoliš, čeprav je deževalo skoraj do 8. ure. Točno ob 10. uri je otvoril konferencijo g. M. Kants, c. kr. okr. š. nadzornik kakor zakoniti predsednik konferencije. — Konferencija je izvolila za zapisničarja gg. Valentiča (Kopriva) in Sinigoja (Branica) in g. predsednik je izvolil svojim namestnikom še vedno čilega starosta učiteljstva g. Benigaža (Tomaj). G. predsednik je predstavil konferenci g. Gregoricha, c. kr. okrajnega zdravnika, ki je referiral v nemškem jeziku o »alkoholizmu«. G. predsednik je prosil učiteljstvo oproščenja, ker je g. doktor poročal v nemščini, in sicer iz uroka, da g. doktorju nemščina bolj koretno teče. — Ko je g. doktor dovršil čitanje svojega poročila, zahvalil se mu je g. predsednik v imenu konferencije za podane nauke. G. doktor je potem odšel. Prišla je na to na vrsto točka: »Boj proti alkoholizmu v ljudski šoli, način in sredstva, katerih naj se poslužuje isti«. Ta referat je imoralo vse učiteljstvo spisati in poslati c. k. okraj. šolskemu svetu. G. predsednik je določil referentom mladega, prvo leto v šoli poučujočega učitelja, gosp. Mervica v Povirju. — G. referent je prečital svoj v krasni slovensčini spisan referat. Zel je pohvalo toliko od g. predsednika, zolikor od učiteljstva in predlagane teze so bile vsprejete jednoglasno. Debate o tem predmetu so se udeležili gg. Bano (Divača), A. Štrekelj (Škocijan), Leban (Komen), Fakina (Repentabor) in g. referent Mervic.

Potem se je vzelo na znanje g. nadzornika poročilo o stanju šolstva v našem okraju. — Podrobni učni načrt za posamične mesece iz nazornega nauka, čitanje, iz spijja, pravopisja in slovnice za jednorazrednice, kateri načrt je izdelal stalni odbor, se je vzel na znanje ter odobril skoraj brez debate in premembe. — Odobrilo se je poročilo knjižničnega odbora o stanju okrajne učiteljske knjižnice in o stanju iste blagajnice. Izvršila se je na to volitev stalnega in knjižničnega odbora po predlogu g. Berginca (Povir). Nasvet stalnega odbora, katera učne knjige naj se rabijo v bodočem šolskem letu na petrazrednicah v Sežani in v Komnu, je bil odobren in potrjen enoglasno.

S tem je bil dnevni red izorpljen in g. predsednik je zaključil konferenco ob 1. in pol uri popoldne ter se je spominjal vladarja, kateremu je učiteljstvo zaklicalo trikrat »živio«. G. namestnik se je potem g. predsedniku zahvalil za nepristransko vodstvo konferencije.

STALEN ZASLUŽEK

Štobi več spretnih zastopnikov za življensko zavarovanje pri neki tuka šaji občeznani, solidni in dobro upeljani zavarovalnici. Tudi začetniki se sprejemajo pod jako ugodnimi pogoji, ter se po dokazu njih sposobnosti v najkrajšem času tudi stalno namestijo.

Ponudbe pošljati je pod naslovom — „soliden zastopnik“ — na upravištvo »Ednostie«.

Zaročenci!

Kupujte vaše pohištvo v dobroznani pohištva, manufaktur in tapetarij tvrdke

Jvanka Doreghini

ulica Madonnina šte. 8
Jamči se za solidnost in trpežnost blaga.
Absolutno konkurenčne cene.

Za birmo!

Ponte della Fabbra šte. 2.

Zaloga izgotovljenih oblek

Priložnostni nakup! Velikanska partija oblek vseh vrst in velikosti za dečke. Podpisane vabi svoje cenjene odjemalce, da si ogledajo nje zalogo.

CENTRALA: Ponte della Fabbra, 2. (vogal ulica Torrente)

FILIJALKA: ulica Ponte Nuovo, 5. (vogal Torre Bianca).

Spoštovanjem
M. Salarini.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Anton Skerl

mehanic

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia)

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje
Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priloge za točnje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodajajo vpredmeti tudi na mesečne obroke.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“
tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnic, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izber boljših in navadnih saovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

Svoji k svojim!

M. Stoppar v Trstu

ulica S. Giacomo 7 (Corso)

priloga svojo novo

preurejeno pekarno in sladničarno

Za birmo: kolače, slačice vsake vrste in sveže.

Tu- in inozemska vina v buteljkah.

Vse naročbe franko na dom. Pijače v ledu.

Zaloga obuvala in čevljarški mojster

Josip Stantič

zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carinskega urada in skladišča, e. kr. priv. Lloyd orož. e. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Palju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priloga svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljših voščilo (biks) — **Fredin**

Cene nizke. Postrežba točna.

Novi ilustrovani katalogi se pošiljajo na deželo franco.

FILIJALKA

e. kr. privat.

AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA

za trgovino in obrt v Trstu

sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH

za blagajniške nakaze inoscu	na naslovljena izplačilna pisma
proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %	proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %
> 30 > > 3 %	> 8 > > 2 1/2 %
	> 30 > > 3 %

v z atih napoljnih na izplačilna pisma

proti 30 dnevni odpovedi 2 %

3 mes. " 2 1/4 %

6 " " 2 1/2 %

Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova obrestna mera v veljavo 1. 5. odnosno 27. februarja bodočega leta in sicer po dotičnej odpovedi.

Bancogiro v kronah

z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpolago.

Krone in zlati napoljoni na tekoči račun po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do časa in sicer po toka odpovedi.

Izdaja nakaznice

za Dunaj, Budimpešto, Brno, Karlove vari, Reko, Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb, Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljano, Line, Olomuc, Saaz, Solnograd, prosto stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo deviz, drobiža in vrednostij.

Sprejema iztirjevanje

taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh drugih iztirjevanj.

Daja predujme

na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.

Kreditni na karikacijske listine

se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma

se izdajajo v katerikoli mesto.

Hranila.

Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajnišk zavoda.

Menične nakaznice.

Pri blagajnišk zavoda se izplačujejo menične nakaznice „Banca d' Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah po dnevnem kurzu.

Novi velik dohod

snovij za možke obleke

iz tu- in inozemnih tovarov za spomladni in poletni čas.

Bogat izbor

perkala, batista, cefirja, surovin, pregrinjaj, spodnjih srajc, modercev in vseh drugih manifakturnih predmetov.

Velika množina možkih srajc vseh vrst belih, barvanih ali od satena.

Velik izbor kravat, ovratnikov in zapestnic vseh oblik.

Popolna zaloga drobnarij za krojače.

ALOJZIJ GALPERTI

naslednik Fr. Hitty
TRST - Barriera vecchia 13. - TRST.

Ivan Pivk

Selo, pošta Žiri, Notranjsko, ponuja izborni svoj brinjevee razne vrste. Na stotine pohvalnih pisem na razpolago. Cene po dogovoru. Pošilja se proti povzetju v vseh mogočih količinah. Za kakovost jamčim

Jovarna pohištva Jgnacij Kron, Trst, ul. Cassa di Risparmio 5

— Telefon št. 216. —

V oblastveno dovoljeni šoli za

izpite vojaških prostovoljcev

se je ustanovil

brzi oddelek, da se omogoči položiti ta važen izpit že 21. septembra t. l. Pojasnila daje

VODSTVO, ul. Ponterosso 9.

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(G. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priloga svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Grand Restaurant Hacker

Sv. Ivana trg št. 5.

Krasen vrt. Velika dvorana.

Nalašč pripravljena večerja za čas, ko končajo gledališke predstave.

Cene zmerne!

Največji komfort!

Postrežba točna!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu krebantju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnučuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eksempit in inkasso menio. Borca naročila.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Podružnica v Spiljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.